

18 januari 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens miljöutskott

§ 2

KFKS 2021/1200

Koldioxidbudget Nacka kommun

Informationsärende inklusive en kort muntlig dragnig

Beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen noterar redovisningen.

Ärendet

Utifrån kommunstyrelsens beslut att kommunen skulle ta fram en koldioxidbudget (KFKS 2021/394) har Klimatsekretariatet i samarbete med Uppsala universitet arbetat fram en koldioxidbudget för Nacka kommun. Koldioxidbudgeten är sammanställd i rapportform med beräkningar och finns även i digital form, presenterad på hemsidan [ClimateVisualizer.com](https://climatevisualizer.com). Den digitala koldioxidbudgeten kommer uppdateras årligen med ny statistik.

Det finns ingen officiell koldioxidbudget för Sverige, men forskare vid Uppsala universitet och organisationen Klimatsekretariatet har använt en metod utvecklad vid Tyndall Centre för att bryta ner den globala budgeten till nationell och lokal nivå, utifrån historiska utsläppsnivåer och tillgänglig statistik. En koldioxidbudget innebär att man sätter ett årligt tak för koldioxidutsläppen för kommunen, baserat på lokala faktorer som invånarantal och historiska utsläpp. Metoden för att räkna fram koldioxidbudgetar bygger på vetenskapligt granskad forskning.

I den rapport som tagits fram för Nacka kommuns framgår följande:

- Kommunens utsläpp uppgick år 2019 till 217 000 ton CO₂.
- Utsläppsnivån per capita i kommunen ligger på ca 2,1 ton/person. Utsläppen ligger under nationellt genomsnitt på 4,1 ton/person, det vill säga nära hälften av vad genomsnittlig svensk genererar i utsläpp av CO₂.
- Om utsläppen ligger kvar på samma nivå som idag kommer budgeten att överskridas inom 6 år.
- Idag sker de största utsläppen av fossil koldioxid inom de tre sektorerna, Inrikes transporter (77 000 ton), Utrikes Sjöfart (70 000 ton), Utrikes flyg (51 700 ton).

Nacka kommuns koldioxidbudget visar att utsläppsminskningar är beroende av att åtgärder vidtas inom kommunorganisationen, i näringslivet samt bland kommunens invånare och verksamma. Dock är Nacka starkt beroende av vilka mål och strategier som läggs upp samt vilka åtgärder som genomförs nationellt på klimatområdet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

18 januari 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens miljöutskott

Den nu framtagna koldioxidbudgeten är ett verktyg som kommer att kunna användas inom en rad områden:

- Underlag för att utarbeta ytterligare förslag på lokala åtgärder med direkt rådighet för kommunorganisationen, dvs prioriteringslista över åtgärder som ger störst utsläppsreducerande effekt i förhållande till kostnader. Här bör analyseras utsläpp från betonganvändning, egna fordonsparken, upphandlingar inom olika områden som mat, material och tjänster.
- Underlag för framtida revideringar av styrdokument (ex miljöprogrammet, upphandlingspolicy, resepolicy mm).
- Underlag för fortsatta diskussioner med näringslivet om gemensamt arbete för att uppnå klimatneutralitet till 2045. Ett utvecklingsarbete pågår för att ta fram företagsspecifika klimatbudgetar, gemensamt med Klimatsekretariatet och ett antal företag inom ramen för nätverket Klimatneutrala Nacka.
- Ett pedagogiskt verktyg i skolundervisningen.
- Ett kommunikationsverktyg med Nackabor, företag och verksamma i kommunen för att medvetandegöra behovet av utsläppsminskningar.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse från miljöenheten daterad den 13 januari 2022

Bilaga 1 Rapport Koldioxidbudget

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – förslaget från miljöenheten – och fann att miljöutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckningar

Karin Teljstedt lät anteckna följande till protokollet för Kristdemokraterna.

”Vi Kristdemokrater är positiva till framtagandet av en koldioxidbudget Nacka. Det är oundvikligt att inte nedslås över utmaningen som ligger framför oss om vi som land ska uppnå vår del av Parisavtalet. Precis som författarna av den externa rapporten skriver handlar det inte om att sätta upp mål utifrån en rimlighetsbedömning av vad som kan uppnås, utan om mål i en annan innebörd av ordet. Vi som kommun har som konstaterats endast direkt rådighet i mindre delar av att målet uppnås men vi tar oss an den utmaning där vi kan göra skillnad. Då ser vi hur koldioxidbudgeten kan ha ett syfte att fungera som kommunikationsverktyg. Även om vi Kristdemokrater uppfattar Nackas medborgare och aktörer som upplysta i frågan, så finns det en poäng att gå före och leda. Vi ser begränsningen av tillgänglig statistik men ser upprättandet av verktyget som vårt lokala erkännande av problemets dignitet och en tydlig visualisering i stort. Det ger oss som kommun möjlighet att föra en än mer aktiv dialog med aktörer och medborgare. Det ansvar som ligger på så många nivåer i samhället landar på oss alla och vilka val vi gör framåt.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

18 januari 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens miljöutskott

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan.

”Nackalistan tycker det är bra att kommunen tagit fram en koldioxidbudget men vi oroar oss för att detta bara ska bli ett dokument som man tagit fram bara för att kunna säga att man har gjort det. Enligt den budget som nu är framtagen så måste vi minska våra utsläpp med 16% per år för att kunna nå målet om max 2 graders uppvärmning, Nackalistan tycker därför att det är av yttersta vikt att kommunen genast ser över alla områden för att se hur vi kan nå målet och hålla oss inom budget. Varje kommunalt beslut måste nu belysas utifrån hur det bidrar till att hålla oss inom koldioxidbudgeten och alla verksamheter måste bli delaktiga i detta arbete. Nackalistan anser att detta dokument också visar hur ohållbart det är att exploatera naturmark i kommunen, allt som kan binda koldioxid och minska våra utsläpp är av yttersta vikt.”

Lisskulla Zayane lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet.

”Kommunen är sannolikt den organisation i samhället som bäst skulle kunna samordna den snabba omställning som behövs för att klara Parisavtalet. Det är positivt att Nacka kommun tagit fram en koldioxidbudget. Dokumentet visar tydligt att utsläppsminskningar behöver ske här och nu, inte nästa mandatperiod eller decennium. Författarna till budgeten säger samma sak som vi i Miljöpartiet sagt flera gånger: Kommunen måste ta ett större ansvar och våga gå före. Vi har dock vissa synpunkter på budgetens avgränsningar. Syftet med ett budgetdokument måste vara att få överblick över utsläpp vi har rådighet över, inte bara de utsläpp som sker inom Nacka kommuns geografiska gränser. Nu saknas flera av de utsläppskällor som vi politiker beslutar om. Exempelvis ingår ingen information om utsläpp från livsmedel, då dessa inte produceras inom Nackas gränser. Däremot har ju Nacka kommun, som serverar mer än två miljoner skolmåltider per år, rådighet över att minska utsläppen från livsmedelsproduktion. Med tydlig och ambitiös upphandling är detta både möjligt och nödvändigt. Samma sak gäller avfallsförbränning – eftersom denna inte sker i Nacka kommun har utsläppen från detta inte tagits med i budgeten. Men även när det gäller att minska utsläppen från avfall har Nacka kommun goda möjligheter att styra mot mer återbruk och återvinning, till exempel genom ägardirektiv till Nacka Vatten och Avfall. Budgetens största utsläppspost är inrikes transporter. Som tur är har vi i Nacka goda möjligheter att minska dessa utsläpp genom att i högre utsträckning resa kollektivt och med gång och cykel. Med budgetens tydliga budskap att utsläppen ska minska med 16% per år är det dags för Nackas övriga politiska partier att överge drömmen om mer motorväg. Slutligen tycker vi det är fel att beskriva dokumentet som ett pedagogiskt verktyg i skolan. Budgeten visar tydligt att utsläppen behöver minska drastiskt från och med nu. Barn och unga har därmed varken möjlighet eller ansvar över detta. Det är upp till oss. Och förhoppningsvis kan budgeten fungera som ett pedagogiskt verktyg för kommunpolitiker när det gäller att förstå allvaret.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande